

Ανθρωποι, σκουπίδια και εντομοκτόνα

Της ΧΡΥΣΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

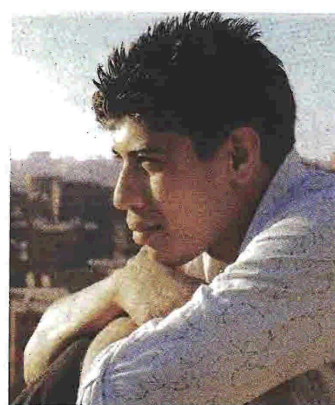
Λιαζόμαστε σε μια παραλία της Ρόδου με υπέροχα τερκούς νερά, εφοδιασμένοι με φρούτα ως κλασικοί παραθεριστές που κουβαλάνε μερικές προμήθειες για να τη βγάλουν αρκετές ώρες στη θάλασσα. Οι μπανάνες, όμως, που βγαίνουν από τη σακούλα δημιουργούν ενοχές στην παραλία. Όχι για τις θερμίδες τους. Το Φεστιβάλ Ecofilms (22 έως 27 Ιουνίου) μάς προκάλεσε τη «ζημιά», και ειδικά το ντοκιμαντέρ «Μπανάνες» του Φρέντρικ Γκέρτεν, που αποκαλύπτει ότι μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες μπανάνας, η Dole, εκμεταλλεύεται τους εργάτες της.

Στην ταινία, που πήρε μάλιστα το β' βραβείο κοινού, πρωταγωνιστεί μια ομάδα εργατών από τη Νικαράγουα που δουλεύουν στην κολοσιαία εταιρεία και υποφέρουν από καρκίνο και στειρότητα εξαιτίας των απαγορευμένων εντομοκτόνων που χρησιμοποίησε η Dole. Ο δικαστικός τους αγώνας, που καταγράφεται στο ντοκιμαντέρ, παρακολουθείται με αμείωτο ενδιαφέρον αλλά και απογοήτευση γιατί, όπως συμβαίνει συχνά σε τέτοιες περιπτώσεις, οι μεροκαματιάρηδες δεν βρίσκουν το δίκιο τους.

Το Φεστιβάλ Ecofilms, που γίνεται στο «νησί των ιππο-

Σκηνή από το ντοκιμαντέρ «Μπανάνες» που καταγγέλλει ότι εργάτες της εταιρείας Dole πεθαίνουν από καρκίνο

Ένας από τους τρεις «ζεμπελί», δηλαδή τους βασιλιάδες των σκουπιδιών του Καΐρου, που πρωταγωνιστούν στο ντοκιμαντέρ «Ονειρα των σκουπιδιών»

Δύο ξεχωριστά ντοκιμαντέρ είδαμε στο Φεστιβάλ Ecofilms της Ρόδου, που ολοκληρώθηκε: τις «Μπανάνες» του Φρ. Γκέρτεν και τα «Ονειρα των σκουπιδιών» της Μάι Ισκαντέρ

τών» με καλλιτεχνική διευθύντρια τη Λουκία Ρικάκη, έχει στην καθημερινή ατζέντα του τέτοιες μαρτυρίες. Από τον πρώτο του χρόνο, πριν από μια δεκαετία, αναζητεί ιστορίες με οικολογικές ευαισθησίες, κοινωνικές και πολιτικές περιπέτειες που αναδεικνύουν αγώνες ανθρώπων που τα «βάζουν» με την ανελήγη, α-

πρόσωπη βιομηχανία και την παγκοσμιοποίηση.

Στην πρώτη γραμμή είναι φυσικά οι «πράσινες» ταινίες. Καθόλου τυχαία, τα «Ονειρα των σκουπιδιών» της Αιγύπτιας Μάι Ισκαντέρ πήραν το πρώτο βραβείο της φετινής διοργάνωσης. Η ιστορία για τους ζεμπελί, τους βασιλιάδες των σκουπιδιών

του Καΐρου, δεν άφησε αουγκίνητη την κριτική επιτροπή. Οι τρεις έφηβοι που μεγαλώνουν στο μεγαλύτερο χωριό σκουπιδιών του κόσμου –το απαρτίζουν περίπου 60.000 άνθρωποι– μαζεύουν σκουπίδια και τα ταξινομούν λες και πρόκειται για τη μεγαλύτερη συλλεκτική δραστηριότητα. Ζουν, βέ-

βαια, πουλώντας τα. Βάζουν, όμως, τα γυαλιά σε πολλές οικολογικές πρωτοβουλίες μεγαλύτερης εμβέλειας.

Ανάμεσα στις ενδιαφέρουσες ταινίες –περίπου εκατό στο σύνολο– ήταν «Οι Μαχητές του Ουράνιου Τόξου» της Ολλανδέζας Σουζάν Ρες, που πήρε και το βραβείο της ομάδας Ecofilms. Μπορεί το όνο-

μα Greenpeace να είναι γνωστό σε όλους και συνδυασμένο με τη μεγαλύτερη οικολογική οργάνωση, αλλά ίσως ελάχιστοι γνωρίζουν ποιοι έβαλαν τα θεμέλιά της: πέντε Ευρωπαίοι ακτιβιστές και ένας Νεοζηλανδός, μέλη του πληρώματος του σκάφους «Rainbow Warrior», που διαμαρτυρόταν τη δεκαετία του '80 για τις γαλλικές πυρηνικές δοκιμές στον Ειρηνικό, πολύ πριν η λέξη οικολογία γίνει καραμέλα.

Το φεστιβάλ φέτος είχε ένα σκληρό ανταγωνιστή: το Μουντιάλ. Κι όμως. Κάθε μέρα ο θερινός κινηματογράφος «Ρόδον», ένα παραδοσιακό κτίριο του Μεσοπολέμου που παραπέμπει σε μια άλλη Ελλάδα, ήταν γεμάτο. Όχι βέβαια ότι οι γύρω καφετέριες και τα εστιατόρια που έδειχναν τους αγώνες ήταν άδεια.

Με το Μουντιάλ το φεστιβάλ τα έβγαλε πέρα. Δεν ισχύει όμως το ίδιο με τον σκόπελο της οικονομικής κρίσης. Ο Δήμος Ρόδου χρωστάει στο φεστιβάλ την περσινή επιχορήγηση, που είναι 119.000 ευρώ. Φέτος δεν έβγαλε το χέρι στην τσέπη, παρ' όλο που εξασφάλισε μια χορηγία από τον ΟΠΑΠ 35.000 ευρώ. Ούτε το υπουργείο Πολιτισμού, που έδινε συνήθως 45.000 ευρώ, βοήθησε. Με αποτέλεσμα, το μέλλον του Φεστιβάλ Ecofilms να είναι αβέβαιο. Και είναι κρίμα.*